

GAZETA POLSKA

WARUNKI PRENUMERATY:

ROZCIE: w Brazylii 14\$000, do Argentyny 6 pezów, do Ameryki Północnej i do Europy 3 dolary.

Numer pojedynczy 400 rejsów.

WARUNKI OGŁOSZEN

Drobne ogłoszenia do 3 cm. wysokości (jeden łam) raz 3\$000, 2 razy 5\$000, 3 razy 7\$000, 6 razy 12\$000. Większe ogłoszenia po 600 rejsów (urzędowe 1\$000) — za 1 cm. jednolam. W tekście 100 proc. drożej. Roczne ogł. 50 proc. niżki Ogłosz. tylko za gotówkę.

W BRAZYLII

ADRES dla LISTOW I PRZESYŁEK PIENIĘŻNYCH

[„Vale Postal” i „Carta com Valor”]
Gazeta Polska, Curitiba - Parana, Caixa Postal P.
REDAKCJA i ADMINISTRACJA
m.ści się przy ulicy Conselheiro Laurindo No. 6.
[blisko Uniwersytetu Paranańskiego.]
Gazeta wychodzi raz na tydzień, zawsze w środę.
Wydawca: Franciszek Wochnik.
Redaktor: Ignacy Skłarski

Nr. 27

Curitiba, Środa dnia 4 Lipca 1928

Rok XXXVII

Skargi na Polskie Konsulaty.

Wiele trzeba wybaczyć młodemu państwu niemałemu dostatecznej liczby wykwalifikowanych urzędników, ale na niektóre rzeczy pobłażliwie patrzeć nie można. Brakiem zaświadczenia nie można usprawiedliwiać nierobstwa, zarozumiałej bytu i nieuczciwości urzędników, zajmujących ważne i odpowiedzialne stanowiska konsułów.

Polacy w Stanach Zjednoczonych nie mają obecnie powodów do uzależnienia na konsulaty polskie, które funkcjonują sprawnie i złatwiają sprawy rzetelnie. Było w początkach dużo krytyki, w znacznej części uzasadnionej; energiczna jednak postawa emigranta amerykańskiego, ciężka praca rąbana w oczy i ostrza krytyka w piśmie, trafiły rychło w sedno i przekonały jednego i drugiego panka z konsularnej służby, że urzędnik jest sługą a nie panem i że majestat Rzeczypospolitej nie uprawnia go do nierobstwa ani do lekceważenia sobie ludzi. Znyty porządnie nieciały z powrotem do Polski, nie chcąc mieć więcej do czytania ze zbagocanymi chamami w Ameryce. Na jego miejsce przybrano inny, z mniejszymi pretensjami a wyższą kulturą i pracowitością i wszystko jest w porządku. Człeczna obsługa, rychłe złatwienie spraw i bezpartyjność cechuja obecnie nasze konsulaty w Stanach Zjednoczonych.

(Podobną sanację przeprowadziliśmy i my w Brazylii, i mamy na dzisiaj, że także odniesie pożądaną skutek. — Zrypi. Red. Gazety „Polskiej”).

Jaaczaj wyglądają konsulaty w państwach europejskich. Świadczą o tym częste skargi w piśmie, do których jednak dotaje się mała tylko część wypracowań hardych mowotanków, którym się wydaje, że znacunek dla Państwa Polskiego, najlepiej wpajając przepychem, dumą, miną i nierobstwem, zasłanianem stosami urzędowych papierów, przesuwanych z biurka na biurko. Petożel czekają długie godziny na podpisanie najbardziej tajemniczych dokumentów, po kilka dni na wizy, a tygodniami lub miesiącami na paszporty. Na pokorne prośby o pospiesz dostają burę albo w najlepszym razie przyrzeczenie: „Jak będzie gotowe, to pan będzie zawołany”.

Typowym może pod tym względem jest konsulat polski w Paryżu. Zajmuje duży i kosztowy gmach z mnóstwem ubijaczki dla mnóstwa urzędników. Zaden z konsulatu w Paryżu nie ma tyle pomieszczenia, ani tyle urzędników co polski. A obsługa, wydajność?

Dajmy słowo pewnej pani, która dłuższy czas przebywała w Paryżu: Konsulat polski przyjmuje interesantów od godz. 9-tej do 1-szej; inne konsulaty np. amerykański od 9-tej do 4-tej. Nauuczona doświadczeniem, że gdy przyjdzie o 10-tej, nie mam szans złatwienia niezego, bo przedemną zgłosiło się już 30 osób — przychodzę o 9-tej rano. — Wypadek — myślę, dojeżdżając do konsulatu, przed którym stoi gromada ludzi. Nie czekają na otwarcie bramy, bo każdy chce być pierwszym, nauuczony tak jak ja, przykrem doświadczeniem.

Z bramy wchodzimy do obszernego biura informacyjnego. Stajemy w ogonku: mite wspomnienie z Polski i czasów wojny. Zdajemy po kolei raport, k'o, po co, do kogo. Otrzymujemy po papierku z numerkiem. Kochany numerki! Jeszcze więcej przypominają Polskę, urzędy, banki.

Idziemy na piętro, do poczekalni. Po chwili wypełnia się obszerna pokój; dwóch ważnych odgradza nas od biur, w połowie próżnych. Dopiero za sporą chwilę nadchodzą urzędnicy i urzędniczki. Rozpoczyna się czekanie: godzina, dwie, trzy mijają. Za ledwie kilka osób do potulenia złatwioną reszta siedzi, ziewa, wzdycha, liw'o półgłosem, palą papierosa przy wścieklej nudy.

Bywali, którzy już oddawna szturmują do tej twierdzy trudnej do zdobycia, siedzą apatycznie lub z politowaniem patrzą na niedelicliwych, wstających od czasu do czasu i zapytujących woźnego, rychło ich sprawa będzie złatwiona.

W kącie siedzi kobieta z trojgiem małych dziecię z twarzą zmęczonej, zębola; obok niej jej mąż robotnik. Opowiadają mi, że od dwóch tygodni chodzą tu i o paszport proszą, bo chcą wrócić do Polski. Obszarnek, u którego chłop pracował, traktował ich nieludzk; poszli, ale paszport robotnika został u niego, bo go wydać nie chciał. Żona ma paszport osobny dla siebie i dzieci. Proszę, żeby dostali przepustkę powrotną do Polski, przecież mają tu jego nazwisko, bo się zgłosił, gdy przyjechał. Ma zresztą inne papiery przy sobie. Szukają — od dwóch tygodni. Biedna rodzina zjada zaoszczędzone franki, których upływa codziennie sporo i z przerażeniem oblicza, że może na drogę nie starczy, jeżeli jeszcze parę dni czekać będzie trzeba.

Byłam kilkakrotnie i za każdym razem widziałam podobne sceny. Jakaś inteligentna staruszka hamuje ostatkiem sił swe zniecierpliwienie i tłumaczy jednemu z urzędników, że to szukanie jej dokumentów trwa już kilka miesięcy. — Będzie proszę pani, ale musi pani czekać cierpliwie, znajdzie się i zrobi się wszystko; niech pani przyjdzie w godzinach urzędowych, bo już po pierwszej — usłuże — tenże pozbry się jej. Staruszka podnosi głos: Co wy myślicie, na kpiny wystawiacie ludzi, ja tu ściśle wydeptalam o taką bagatelę. Czy ja o waszą prośbę? Jakis pan na to wchodzi. Co takiego? — pyta ostrym głosem.

— Proszę Pana, zbywają mię o b'ci i ciemni, a nie robią...

Pan zwraca się do urzędnika: O cóż się rozchodzą?

— Szukamy dokumentów tej pani, będzie złatwiona, po to po kole...

Pan nie słucha ani jednej ani drugiej strony. — Cicho tutaj, bo tu jest urząd, bo każę wyprowadzić. Wie pani, kogo pani ma przed sobą? Tu jest konsul generalny — rzucił głowę w tył jak rymak i poszedł na drugie piętro. Staruszka chciała coś jeszcze powiedzieć ale rozśmuchała się i poszła.

Powiedziano mi, że skoro tylko przyniosę potrzebne dokumenty, natychmiast paszport mój będzie przepisany. Przyniosłam o godz. 11-tej. Jutro będzie paszport.

— Panie, ja jutro wyjeżdżam, dziś jeszcze więz amerykańska muszę dostać, proszę to zrobić zaraz.

Proszę, a żeby zacinam z oburzenia, bo wystawienie paszportu to kwestja dziesięciu minut. Obiecał. Mija godzina, dwie, trzy. — Zaraz będzie. Robi się.

Mąż mój pojechał o wpół do czwartej do konsulatu amerykańskiego. — Poproszę, żeby na wypadek twego spóźnienia dali ci wizę choćby po godzinie czwartej.

O piątej wieczorem dostałam paszport w konsulacie polskim. Jedą do amerykańskiego, pewna, że nikogo nie zastanę. Jest urzędniczka, ma wizę podpisaną, czeka na moje własnoręczne podpisy. Uśmiecha się mile, składa uważnie plik papierów moich i szczęśliwiej podroży mi życzę. Godzina — trzy kwadranse na szóstą.

Nasłuchałam się od różnych ludzi wiele o polskim konsulacie. Nikt nie miał dlań słowa uznania, wszyscy mówili z goryczą. Opowiadali nawet brzydkie rzeczy, a że nie kłamali, stwierdziłam z pism polskich.

Pewien panicz herbowy złożył biuro do ułatwienia Polakom wjazd do Kanady. Wyłudzał od ludzi po kilka tysięcy franków. Zniecierpliwieni długiemi czekaniem na wizę kanadyjską poszkodowani zwrócili się ze skargą do konsulatu. Pan herbowy podpisał w konsulacie przyrzeczenie, że ratami będzie spłacał pobrane oszukańczo sumy. Jedną ratę złożył w konsulacie, potem nie dał znać o sobie. Gdy oszukańcowani zwrócili się do konsulatu, im powiedziano, że ten herbowy

chał do Ameryki. Oczywiście na polski paszport przez konsulat paryski wystawiony.

Ponieważ w Ameryce temu panu klimat nie sprzyjał, wrócił do Francji, a pech chciał, że jedna z jego ofiar go poznała. Pożądował do więzienia. Ale fakt pozostanie faktem, że konsulat polski z całą świadomością stanu rzeczy dał mu paszport do Ameryki.

Tyle na razie o placówce konsularnej we Francji.

A oto wypadek, jeden z wielu, z Bukowiny według relacji pism z Polski:

Do Konsulatu Rzeczypospolitej w Czerniowcach zgłosiła się delegacja chłopów polskich z pod Czerniowiec prosząc o audjencję u konsula Lorenowicza, chcąc go prosić o interwencję w sprawie przesiedłań szkół polskich przez Rumunów. Konsul Lorenowicz kazał woźnemu delegację wypchnąć za drzwi i powiedział, że „pan konsul z prostytutkami nie gada”.

Jeden z urzędników Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie, gdy mu opowiadano o skargach na konsulaty polskie, machnął ręką: I. mamy tych skarg tutaj zatręszieniel. (Z pisma amerykańskiego)

Dobra okazja

Jest do sprzedania 12 akierów dobrej ziemi w pobliżu linii kolejowej w miejscowości Thomaz Coelho przy stacji Araucaria. Jest 5 alk. asu z herwą i pinjarami. Cena przystępna.

Informacja na miejscu u p. Franciszka Wójcika.

KRONIKA KRAJOWA

Kurytyba

P. KONSUL ZBIGNIEW MISZKE I MAŁŻONKA JEGO P. DR EUGENJA opuścili na zawsze Kurytybę. Dnia 3 lipca br. wyjechali do Parana. Dnia 12 lipca br. do Polski. Życzymy im wszelkich po myślności.

BANK STANOWY POD NAZWĄ „BANCO DO PARANA“ otwarty zostanie w Kurytybie dnia 1 września br. Będzie posiadał dwa główne oddziały: handlowy i hipoteczny rolniczy. Dyrektorem tego banku będzie dotychczasowy dyrektor Banku francusko wloskiego, p. Jacques Closterman. Nowy ten bank mieścić się będzie przy ul. 15 de Novembro, na rogu ul. 1° de Março — naprzeciw Banku francusko wloskiego.

SAMOBÓJSTWO. Dnia 26 czerw-

ca br. w domu przy ul. Lamenha Lins Nr. 39 odebrał sobie życie przez poderżnięcie gardła 28 letni wdrowny kupiec, izraelita, Mojżesz Goldmann. Przyczyną samobójstwa miała być zawiedziona miłość.

Goldmann zakochał się w córce znanego kupca tutejszego p. Daitzmanna, Marji, i wkrótce się z nią zaręczył. Marja po pewnym czasie przekonała się, że Goldmann nie będzie dla niej wymarzoną miłością, więc zerwała z nim. — Miłość jednak Mojżesza dla Marji była tak wielką, co rzadko się zdarza u izraelitów, że nie mógł się pogodzić z odmową narzeczonej. — I odebrał sobie życie.

Parana

SKRYTOBÓJCZE MORDERSTWO. Donoszą z Araukari, że gdy dnia 26 czerwca br. Francisco Ribeiro de Lima przechodził koło miejsca, zwanego „Matto a Dentre”, w municypjum araukaryjskim, otrzymał kilka strzałów, danych z rewolwera i ze strzelby myśliwskiej, padając trupem na miejscu. Skrytobójcami są indywidua Francisco Santiago i Pedro Santiago, którzy po dokonaniu wstrętniej tej zbrodni natychmiast się ułotnili. Morderców poszukuje policja.

MEŻOBÓJSTWO I OJCOBÓJSTWO.

W miejscowości zwaną „Tres Irmões” położonej w pobliżu Assunguy de Cima, w municypjum Rio Branco, został zamordowany we własnym pawilju z 6 na 7 marca br. rolnik Manoel Pereira de Lara. — Na razie zbrodnia ta pozostała tajemnicą. Przed kilkunastu dniemi, ucało się policji kurytybskiej po długich tajnych badaniach wykryć, że sprawcami morderstwa dokonanego na Manoelu Pereira de Lara są: własna żona Silveira Valente i rodzony syn Laurindo Pereira de Lara, którzy tej ohydnej zbrodni, dokonali na swym żywicielu dla... rabunku i to po 8 letniem planowaniu zbrodni.

Do jakiej potworności dochodzą już dziś ludzie.

Santa Catharina

ARCHEOLOGICZNE WYKOPALISKA W LAGES. Z Florianopolis nadesłano wiadomość, że w Lages, w pewnej małej grocie, utworzonej z bloków skalnych, odkrył inżynier Jorge Bleyef bożka, przedstawiającego dziwnej formy sfinksa, małą piramidę, kędzielnicę i róż prymatyctw przy gładkiej płycie kamiennej. W pobliżu sfinksa, pod ziemią, znaleziono inne bożki, między nimi jeden przedstawiający rodzaj krokodyła.

PRIFIRAM CERWEJA

Rock Bier

DA ATLANTICA.

przedpotopowego długości 30 centymetrow.

Wypokaliska te wzbudziły wielkie zainteresowanie.

„KSIĄDZ” ZIOMBRA ZOSTAŁ UWIEŻONIY. Szef policji sanitakatoryńskiej zawiadomił szefa policji w Kurytybie, że zarządził w Oaro Verde uwięzienie przedstawiającego się za księdza Mikoją Ziombry, który jest procesowany przez władze parańskie, prosząc szefa policji o bliźsze informacje.

Mikoją Ziombra, przedstawiając się w Cruz Machado jako ksiądz kościoła Narodowego, narobił tej kłamki, szczególniej między rusynami, dużo dopływając, że w końcu miały się nim zająć władze bezpieczeństwa publicznego.

Sao Paulo

UWIEZIENIE ZŁODZIEJ I AU TOBILÓW. Policji sao paulskiej udało się wykryć i uwięzić złodziei, których specjalną była dradzież samochodów i landiży skonfiskowała 30 skradzionych automob.

WYDZIAŁY ZBRODNIA RZ

Antonio Parra przednie- w naszym czasie wyładował się, jako pasażer potajemnie (landestino). Poszukiwany przez policję uciekł w głąb stanu i został się na fazendzie p. Amadora Ponca, który, uważając go za uciekającego człowieka, do domu swego go przyjął, otaczając szacunkiem i poważaniem.

Przed kilku dniami Antonio Parra zabrał ze sobą do pobliskiego lasu, przebywającą na fazendzie panią Marję, mówiąc, że ma jej pokazać tam jakieś piękne ptaszki. Dziewczyna zgodziła się na to, gdy jednak byli już oddaleni od domu, bandyta rzucił się na nią w celu znieśławienia jej. Marja zdołała się jednak wyrwać z jego objęcia i wołając o pomoc zaczęła uciekać w kierunku domu. Wtedy oburzony i zawiązany w swych niecznych zamiarach, hiszpan porwał za strzelbę i strzelił z niej za uciekającą dziewczyną, raniąc ją śmiertelnie. Widząc leżącą bezwładnie dziewczynę rzucił się jeszcze raz na nią, w zamiarze znieśławienia umierającej, czemu jednak przeszkodziły nadbiegające z fazyndy osoby. Bandyta widząc to uciekł i dotychczas nie został schwytany.

Marja zmarła podczas leczenia zadanej jej przez bandytę rany.

Niechże powyższe opisany tragiczny fakt będzie ostrzeżeniem dla wszystkich latwowicznych i lekko myślnych dziewcząt, aby nie ufały ludziom, których dobrze nie znają i o których uczciwości nie są grun towarzysze przekonani, a przede wszystkim niech z obywateli mężczyźni nie stykają się bez wiedzy swych rodziców lub opiekunów.

Rio de Janeiro

SPALENIE BANKNOTÓW WYCOFANYCH Z OBIEGU. Dnia 26 czerwca br. w obecności pana ministra skarbu i władz skarbowych zostały w piecach Alfandegi spalone wycofane z obiegu 131 563 banknoty przedstawiające wartość 25 579 798 000 jako saldo budżetowy za rok 1927.

Przedtem takie palenie banknotów odbywało się bez należytej kontroli i doprowadziło do ich kradzieży i powtórnego puszczenia w obieg przez nieuczciwych urzędników Kasy Amortyzacyjnej, o czem w poprzednich numerach „Gazety Polskiej” pisaliśmy y.

UCZEŃ SZKOŁY WOJSKOWEJ ZABIŁ SWEGO KOLEGĘ

Przed kilkunastu dniami w Szkole wojskowej, mając służbę uczeń tejże szkoły Jefferson Maurity de Souza, syn kapitana korwety Marcelina de Souza, podczas pozdrawiania przełożonego potknął się Młodszy jeździec José Bokel de Oliveira, syn lekarza Euclidesa Oliveira, wi-

dząc to, zaczął się z niego naśmiewać.

Jefferson tak się tem oburzył, że skoczył ku koleździe i uderzył go potężnie w głowę. José Bokel de Oliveira padł na ziemię i więcej nie powstał. Stan jego pogarszał się z każdą chwilą. Koleździ chcieli początkowo całe zajście ukryć, widząc jednak, że stan zdrowia ich kolegi się pogarsza, zawiadomili o zajściu oficera służbego, a ten zawezwał natychmiast lekarza. Gdy nadszedł lekarz, José Bokel już ducha wyzionął. — Badanie lekarza stwierdziło, że śmierć biednego chłopca nastąpiła skutkiem pęknięcia czaszki, spowodowanego „koleżeńskim uderzeniem” otrzymanem od Jeffersona.

Komendant Szkoły wojskowej uwięził natychmiast Jeffersona de Souza i zarządził przeprowadzenie surowego śledztwa celem ukarania innych uczniów, którzy starali się tragiczne to zajście ukryć.

Rio Grande do Sul

ZBIORY I UPRAWA PSZENICY SĄ CORAZ POMYSLNIERZ W STANIE RIO GRAND DO SUL. Według danych statystycznych uprawa pszenicy w stanie Rio Grande do Sul z każdym rokiem się powiększa. W roku 1927 zbiory pszenicy dały 120,960,000 kilogramów na 142,870 hektarów ziemi, tak że stan ten pokryje nie tylko własne zapotrzebowanie pszenicy, ale także może ją w znacznej ilości wywozić za granicę. Pomyślny ten stan zawdzięczyć należy w znacznej mierze obecnemu prezydentowi Stanu Drowi Getulio Vargasowi, który bardzo interesuje się uprawą pszenicy.

JAK WYZYSKUJE ROBOTNIKÓW KOMPANJA „ENERGIA ELECTRICA RIOGRANDENSE” Wychodzący w Porto Alegre dziennik „Correio do Povo” opisuje w jaki sposób wyzyskuje swych robotników kompanja „Energia Electrica Riograndense”.

Kompanja zależała na szybkim ukończeniu budowy elektrowni przy ul General Salustiano, więc inżynier kierujący budową prosił robotników, aby pracowali dzień nie dłużej o 2 godziny, za które będą mieli płacone o 50 proc. więcej. Robotnicy zgodzili się.

Gdy przyszło jednak do wypłaty zarząd kompanji oświadczył robotnikom, że za nadliczbowe godziny pracy płać im nie będzie. Zawiedzeni wyzyskani tak nie godnie robotnicy postanowili od następnego dnia nie pracować już ponad zwykłą dniówkę.

Gdy następnego dnia przyszli do roboty zastali na budowie policie, która zabroniła im wstępu do pracy, a urzędnik kompanji oświadczył wszystkim robotnikom, w liczbie 100, że kompanja ich odprawia.

Niegodziwe to postępowanie Zrządu kompanji „Energia Electrica Riograndense”, powinno być napiętnowane i skarcone przez kompetentne władze stanowe.

TELEGRAMY z całego świata

POLSKA — Z Warszawy donoszą, że rząd polski zawarł z francuską kompanją okrętową „Chargeurs Reunis” kontrakt, na podstawie którego zostanie ustanowiona bezpośrednia linja okrętowa między Gdynią i portami brazylijskimi i innymi południowo-amerykańskimi.

W kontrakcie tym istnieje jedna klauzula, która powiada, że ta linja okrętowa może stać się polską, po 3 ch latach jej istnienia.

Z Glasgowa w Szkocji donoszą, że tańtejszy uniwersytet nadał tytuł honorowego doktora tegoż uniwersytetu naszej wielkiej uczronej pani Curie Skłodowskiej.

Z Warszawy telegrafują, że gabinet ministerjalny podał się do

27 czerwca br do dymisji i że natychmiast Pan Prezydent Republiki polecił utworzenie nowego gabinetu byłemu premierowi profesorowi Bartłowi.

Tego samego dnia po południu został utworzony nowy gabinet, w którym marszałek Pilsudski zatrzymał dla siebie tekę ministra wojny.

Do nowego gabinetu weszli jako nowi ministrowie: p Switalski, jako minister Oświaty i p. Kohn, jako minister Transportów (może Komunikacji p. Red)

— Zostały ukończone pertraktacje dla zawarcia kontraktu handlowego między Polską i Czechosłowacją.

— Litwa wręczyła delegacji polskiej w Kownie tekst paktu bezpieczeństwa, w którym żąda od Polski uznania granic z roku 1920 wraz z Wilnem, pozostawiając jednak przyszłym postanowieniom załatwienie kwestji co do tego miasta. Polacy przedstawili swoje kontraproponycje, żądając 13 milionów dolarów tytułem odszkodowania za zniszczone polskie własności ziemskie podczas zajęcia Wilna w r. 1920 przez generała Żeligowskiego.

WŁOCHY. — General Nobile przesłał rządowi włoskiemu radio telegram, w którym powiada, że gdy lotnik Tornberg poraz pierwszy przyleciał do jego obozowiska chciał najpierw zabrać kierownika technicznego ekspedycji Należało Ceccioniego, ale nie mógł tego dokonać ponieważ tenże był bardzo ciężki. Powrócił więc drugi raz sam bez mechanika, aby w miejsce tegoż zabrać Ceccioniego. Ale i tym razem nie mógł tego uczynić gdyż Ceccioni był bardzo chory i nie mógł być przeniesiony na jego samolot.

— General Nobile został uratowany i przewieziony na pokład okrętu „Citta di Milano” przez szwedzkiego lotnika Lundborga. Został także przewieziony na okręt „Citta di Milano” inżynier Ceccioni. Dzielnym lotnik szwedzki dokonał w tym celu dwóch lotów niebezpiecznych, ale szczęśliwych. General Nobile ma złamaną nogę. Według orzeczenia lekarza może wyzdrowieć dopiero za 48 dni.

Także inżynier Ceccioni ma złamaną nogę

— Dalszym ratunkiem pozostałych na Biegunie członków ekspedycji, po złodziej na trzy grupy, kieruje obecnie sam general Nobile.

— Lotnik włoski Pezzo, a także lotnicy norwegicy Larsen i Lutzon przelatują wszystkie strony Bieguna Północnego w poszukiwaniu za Amundsenem i majorem francuskim Guilbaudem.

Do Kings Bay przybył hydroplan włoski „Marina I” który ma współpracować w poszukiwaniu tych dwóch zaginionych lotników. Współpracują także bardzo dzielnie olbrzymie rosyjskie okręty — łamacze lodów.

— Ratunek reszty członków ekspedycji gen rala Nobile i poszukiwania za Amundsenem i jego towarzyszem lotnikiem Guilbaudem utrudniały bardzo panujące teraz na Biegunie Północnym wichury. Ostatnie telegramy z 28 czerwca donoszą, że czas się polepszył w okolicy Spitzberga, ułatwiając ratunek jednych i poszukiwania drugich. Robią się nadludzkie wysiłki dla odnalezienia Amundsena i uratowania reszty członków ekspedycji, wszystko jednak dotychczas bez skutku.

— Rząd włoski pozwolił Nobilemu osobiście odlecieć samolotem na poszukiwanie i ratowanie swych towarzyszy.

Jeden z kuzynów Amundsena zorganizował osobną ekspedycję dla odzyskania swego stryja.

— Ostatnie telegramy nadesłane do Rzymu z Kings Bay zawiadamiają, że jest bardzo niebezpieczne poleżenie tej części ekspedycji Nobilego, która, odcięta przy rozbiegu się sterowca „Italia” od reszty towarzyszy, pozostała na ruchomych masach lodowym. Blok ten

Do Narodu Brazylijskiego

Ostrzega się wszystkich, aby nigdy nie kupowali i nie przyjmowali „Pomadę Minancora”, jeżeli ona nie jest umieszczona w puszkach blaszanych zamkniętych i nie posiada oryginalnego opakowania. Doszło do wiadomości fabrykanta, że niektóre drogerje i apteki sprzedają w drobnej ilości po 500 realsów i po 1\$000 pomadę zrobioną przez nie, za oryginalną pomadę „Minancora”, mówiąc kupującym, że nabywają ją z Fabryki Minancora w wielkich puszkach blaszanych i dlatego taniej ją sprzedają. Nie kupujcie nie w takich drogerjach i aptekach i stronie od nich, jak od największego wroga, gdyż są one bez honoru i godności. Są one jak ci „kawalerowie honorowi”, którzy na pustej drodze żądają od przechodzących „pieniędzy lub życia”. „Pomada Minancora” uznana przez naród i przez wiedzę, jako niezrównana, o znanej mniej więcej cenie, poczęła napotykać wszędzie naśladowców, którzy zawsze powiadają „jest ta sama, zrobiona według tej samej formuły”. — Tak jakby ktoś mógł odkryć jej sekret. Marka i nazwa „Minancora” są dla narodu brazylijskiego gwarancją zupełną jej ceny, jakości i doskonałości; i są zarejestrowane w Międzynarodowym Trybunale w Bernie (w Szwajcarii) Jest do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach w Brazylii

Towarzystwo Szkoły Ludowej im. Józefa Pilsudskiego w Kurytybie.

Wielki Bal i Szurasko urządza w niedzielę dnia 8 lipca br. w lokalu własnym przy ulicy Colombo Nr. 16 (68).

Początek o godz. 2-giej po południu.

Ceny wejść: Panowie 2\$500, Panie \$500.

W razie niepogody Bal zostanie odłożony do następnej niedzieli

Zarząd

Polacy Ameryki Południowej!

Jeżeli macie interes w Polsce jak n. p. Odszukiwanie wladow pieniężnych, Regulacje sukcesow, Sprzedaż majetnosci w Polsce, Załatwienie innych spraw jakoteż najszczegolniejsze informacje handlowe, warunki eksportu-importu pomiedzy Polska a Ameryka Poludniowa i inne handlowe posrednictwa i informacje.

Zwróćcie się do biura „UNIWERŒAL”, SAO PAULO, RUA DOS ANDRADAS 44 - II and. CAIXA POSTAL 3902 jako do przedstawicielstwa wielu solidnych firm, agencji i innych handlowo przemysłowych instytucji Polski.

Załatwiają się sprawy solidnie i sumiennie

zaczyna się łamać i rozdzielać. Wobec tego przypieszonno ich ratunek i wysłano tam okręty łamiące lody i grupę sanek ciągnionych przez psy.

Z Kopenhagi zaś donoszą, że pewien statek rybacki widział aeroplan Amundsena w pobliżu wyspy „Ilha Rear”, w chwili gdy panowały tam wielkie śnieżyce.

Okręt „Braganza”, wysłany na pomoc ekspedycji Nobilego, został uwięziony przez lody i jest bezczynny.

Z Tromsø telegrafują, że poszukiwania za towarzyszami generała Nobile nie odniosły dotąd żadnego skutku. Brak wiadomości o hydroplanie „Marina I”, który szuka rozbitków sterowca „Italia”.

Jedyny w Brazylii Polski Skład Nasion
Witold Zagłłowicz
Travessa Zacharias 5
Kurytyba — Parana

NIEMCY. — Z Berlina telegrafują, że po długich pertraktacjach ze stronnictwami politycznymi socjalista Müller zdołał utworzyć koligacyjny gabinet ministerjalny, w skład którego weszli: Herman Müller, — kanclerz, socjalista Rudolf Hilferding, — finans, Karol Sewerin, — sprawy wewnętrzne, Stressemann — sprawy zagraniczne, ludowiec Juljus Curtius — sprawy ekonomiczne, katolik Teodor von Gerard — terytorja okupowane, katolik Rudolf Wissel, — ministerstwo pracy, demokrat Herman Dietrich — kontrola nad dostawami, Wilhelm Gröner — obrona krajowa i ludowiec bawarski, George Sätzl — ministerstwo komunikacji.

Gabinet ten jest już definitywnie zorganizowany.
— Stressemann napisał list do Hermanna Müllera, że nie weźmie udziału w gabinecie utworzonym przez Müllera z takim wysiłkiem z najwybitniejszych polityków niemieckich.

Były kanclerz Wirth ma być mianowany wicekanclerzem w gabinecie Müllera.

Prasa niemiecka komentuje przychylnie utworzenie nowego gabinetu i przypuszcza, że mimo trudności, jakie napotyka nowy rząd, będzie on trwałym, gdyż ma na swym czele wytrawnego polityka: FRANCJA. Izba deputowa

nych zatwierdziła większością głosów nowy projekt, przedłożony przez premiera Poincaręgo dla ustalenia monety francuskiej.

Nowa ustawa stabilizacyjna składa się z 13 tu artykułów. Bank francuski będzie obowiązany wymienić monetę papierową na złoto i musi mieć rezerwę w złocie, równającą się 35 proc. monety papierowej, znajdujące się w obiegu.

Będą wybite monety: w złocie na 100 franków i w srebrze po 10 i po 5 franków, aby niemi zastąpić monety papierowe i aluminiowe z roku 1922.

— Donoszą z Paryża, że francuska Rada Ministrów podpisała pakt przeciw wojnie, zaproponowany przez Sekretarza Stanu Stanów Zjednoczonych, Kelloga.

ANGLJA. — W Londynie odbędzie się w pierwszej połowie lipca br. Międzynarodowa Konferencja, na której omawiane będą środki dla zwalczania choroby raka.

— W Belafacie rozpoczęto budowę największego w świecie okrętu, którego koszt będzie wynosił 5 miljonów dolarów. Olbrzymi ten statek będzie miał 330 metrów długości i 35 szerokości i pomości 60 tysięcy tonn. Jego budowa ukończona będzie w roku 1932.

— Z Londyna telegrafują, że na linii kolejowej Darlington stała się dnia 28 czerwca br. straszna katastrofa, w której utraciło życie 26 osób, a przeszło 47 odniosło poważne uszkodzenia ciała. — Katastrofę spowodowało zderzenie się dwóch pociągów.

ROSJA. Sędzia sowiecki, Kirylenko, po dokładnym zbadaniu aktów procesu przeciw oskarżonemu o udział w spisku, wykrytym w Zagłębiu Donteckim, żądał ukarania karą śmierci 22 ch z nich, zaprzeczył oskarżeniu przeciw inżynierowi niemieckiemu Majerowi, prosił o skazanie na 1 rok i sześć miesięcy więzienia inżyniera Otto i o uwolnienie z więzienia Badstielerera pod słowem honoru.

Ten sam sędzia żądał zasądzenia innych oskarżonych na kary więzienia od roku do 10-ciu lat.

„GALENOGAL” daje największą gwarancję. Nigdy nie zawodził w leczeniu syfilisa, w każdym jego okresie, reumatyzmu, choćob wewnątrznych, liszajów, wrzodów cuchnących zestazających i świeżych etc. Używany jest od 50 lat z naderwyczajnymi rezultatami.

Używajcie go.

185 M.

Dziewczynkę

do łatwych robot poszukuje administracja „Gazety Polskiej”.
Ul. Conselho Mourind 6

Zrzeszenie Nauczycielstwa Szkół Polskich w Brazylii.

PROTEST.

Tygodnik kurytybski „Swit“ w Nr. z dnia 23 czerwca 1928 roku zamieścił notatkę pod tytułem „Spekulanci na rządowych stanowiskach“, w której napada na p. Konstantego Lecha a) że sprzedał nakład napisanego przez siebie „Elementarza“ i b) że pocięra pokazuje procenty od księgarni „A. Rydygiera i Ska“ za wydawnictwo przez nią i sprowadzanie wszystkie roboty wydawnicze dla szkolnictwa polskiego w Brazylii.

Notatka pokrewnej treści ukazała się również w Nr 25 kurytybskiej „Gazety Polskiej“ z dnia 20 czerwca 1928 r.

Wobec tego, że treść tych notatek jest od początku do końca niesłuszną i krzywdzącą dobre imię p. K. Lecha, Zarząd Zrzeszenia Nauczycielstwa Szkół Polskich w Brazylii na posiedzeniu w dniu 23 czerwca r. b. jednogłośnie stwierdza:

Autorzy książek wogóle, a więc i podręczników szkolnych, na całym świecie otrzymują od wydawców tychże honorarium autorskie. Niezrozumiałym jest przeto zdziwienie „Switu“, że pobrał je p. Lech za pracę nadobowiązkową, do której, zresztą, nic go nie zmuszało.

P. Konstata Lech, prowadząc berinteresownie i z dużym nakładem pracy Składnicę Nauczycielską, zatwierdził sprawę handlową zarówno z Księgarnią A. Rydygiera, jak i innymi firmami. Wszelkie zyski z tych transakcji, szły oczywiście na dobro Składnicy Nauczycielskiej, a nie do prywatnej kieszeni p. Lecha.— Żadnych umów z Księgarnią A. Rydygiera, ani innymi co do wydawania w przyszłości podręczników szkolnych — nie zawierano.

Powyższe argumenty skłaniają Zarząd Zrzeszenia Nauczycielstwa Szkół Polskich w Brazylii do:
1) Energicznego zaprottestowania przeciwko tego rodzaju napaściom,

2) Zwócenie się do Redakcji „Switu“ i „Gazety Polskiej“ o umiściwienie w najbliższych numerach niniejszego sprostowania.

3) Wyrażenia p. Konstantemu Lechowi, redaktorowi „Naszej Szkoły“ i „Nas e Szkołki“, cennych wyzdźwięknień oświatowo społecznych, finansowych, częściowo z własnej jego kieszeni, — szczerzego współczucia z powodu niesłusznego doznanych przykrości — i uproszenia Go do wytrwania nadal na zajętej placówce.

4) Apelu do wszystkich innych pism polskich na terenie Brazylii z prośbą o przedrukowanie niniejszego.

Zarząd Zrzeszenia Nauczycielstwa Szkół Polskich w Brazylii:
Prezes: Konrad Jezierowski
Sekretarz: H. Kiciński
Bibliotekarz: F. Pstrzoch.

OD REDAKCJI. Protest powyższy uważamy za niewystarczający w tej kwestji. Sądymy, że dla dokładnego jej wyjaśnienia powinno być przeprowadzone i dochożdenie przez kompetentne władze polskie i wynik jego ogłoszony w prasie polskiej.

PIERSI

rozwiniecie, wzmocnienie i upięknienie Pasty Rosyjskiej Dr. G. Ricabala. Jedyny środek, który w przeciągu dwóch miesięcy zapewni rozwój i jedność piersi, bez szkody dla zdrowia.
Zobaczcie świadectwa i uznania, które się znajdują przy pudełku.
Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych aptekach, drogeriach i perfumerjach w Brazylii.

Do wiadomości: Cena jednego pudełka 12\$000, począć — polecać 15\$000.

Zamówienia skierować należy do: Rua do Alvarado, ginaca agenta w Rio de Janeiro — Caixa postal N. 1742

STCWARZYSZENIE STUDENTOW „SARMACJA“ Budowa Domu Studentów w Kurytybie XXX.

Lista składek nr. 32, wydana na ręce Kol. Skarbnika budowy Edwar da Jaworskiego w miejscu.

Po 1\$000 Jan Kuźma, po 2\$000 Piotr Jaroszewski, M. Pitak, XX, po 5\$000 Izydor (nazwisko nieczytelne), Franciszek Powianowski, Jan Zdrojewski, W. Duszczał, Józef Kurowski, po 10\$000 Mikołaj Jankosz, Stefan Graczykowski, Henryk Adamik, August Kulik, Edward Ziarnicki, Esperantista, Stanisław Wolowski, po 20\$000 Jan Szubartowicz.
Zebrał kol. E. Jaworski 122\$090
Suma poprzednio ogół 2:832\$900
RAZEM 2.954\$900
(Dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt i cztery mile i dziewięćset rejsów).

Kurytyba, 9 maja 1928 r.
Prezes: Jan Grabski, Skarbnik Budowy: Edward Jaworski.

Trouktywym rodzicom do wiadomości

Wasze szczęście zależy od waszych dzieci, szczęście ich zależy od zdrowia, zaś zdrowie będą miały wasze dzieci, jeżeli im dawać będziecie co 3 miesiące po jeden stoik lekarstwa

Lobrigueira „Minancora“
nie ma równego mu lekarstwa. Jedno dziecko 11 miesięczne straciło 54\$!!! robaków, co poświadczyło 6 osób wiarogodnych z Itaperiui, w municypjum S. Francisco do Sul jest niem córceczka Karola J. Neurembergera tamt. proosora.

Lekarstwo to ma 4 numery jakości, zależnie od wieku. Każdy stoik stanowi jedną łożę. Nie potrzebuje środków przeczyszczających, ani diety po rozwoleieniu. Jest do sprzedania we wazy stłich sklepach, drogerjach i dobrych aptekach. Sprzedający otrzymują dyskont (rabat) w aptece „Minancora“ w Joinville.

Piine Ze względu na zdrowie jest **DO SPRZEDANIA SKLEP „SECCOS E MOLHADOS“** z dobrze urządzonej piekarni i dobrym domem mieszkalnym dla rodziny. Informacje otrzymać można przy Avenidzie 7 Setembro 108 w Kurytybie.

Służąca

potrzebna zaraz przy ulicy Jose Lorenio 25 w Kurytybie.

Wielka kolonizacja i parcelacja ziemi.

Jeżeli chcecie kupić ziemi dobrej do uprawy urodzajnej i dobrego herwalu (herbaty) i z pinjami udawajcie się do niżej podpisanego by tego urzędnika przy Kolonizacji Urzędu Federalnego w Brazylii z kilkunastoletnią praktyką w tym zakresie. Ma do sprzedania i zakolonizowania wielki obszar **ziemi pierwszorzędnej w Paranie i innych.** Ziemi sprzedaje po możliwie najniższej cenie. Jedyny znawca spraw kolonizacyjnych i parcelacji ziemi.

Zgłaszajcie się z zakupem i o prawdziwe informacje na adres:

Albo:

Empreza J. O. Esteves
Colonizator M. J. Babirecki
Escripł Dorizon — Parana

Colonia Eurides Cunha
J. O. Esteves
Colonizator M. J. Babirecki
Cachoeirinha — Parana

Szanowna Pani!

Jeżeli Sz. Pani będzie chciała kupić, BARCHANU, FLANELI, KASIMIRY i innych towarów wełnianych, lub WŁOCZKI do robót, to niech Sz. Pani nie traci daremnie czasu na szukaniu tych rzeczy, tylko niech idzie prosto do

Casa New York

Kurytyba

Praca Municipal N. 7 i 8

bo w tym sklepie Sz. Pani znajdzie bardzo dobry wybór wspomnianych towarów, po jak najniższej cenie. To robiąc, Sz. Pani oszczędzi sobie czasu, grosza i swych pięknych bucików.

Kłębek wełny bardzo dobrej:
MERINA 1\$800
MARIA I MARGARIDA 2\$000

SPRZEDAŻ 134 KOLONJI

Najlepsza ziemia do sadzenia produktów rolniczych i duży herwal. Kolonia posiada duży i piękny dom, w którym dłuższy czas był prowadzony handel. Dom jest położony przy głównej drodze wozowej, która prowadzi z Boa Vista Erechim do miasteczka Treza de Maio od którego jest o lk. oddalona. Jest także inwentarz i młyn do herwy. Sprzedaj za gotówkę 35:000\$000, lub częściowo albo i bez inwentarza. Właściciel sprzedaje z powodu starości. Teodoro Bocck Treza de Maio Municipio Boa Vista Erechim Estado Rio Grande do Sul.

RANY JATRZĄCE, PLAMY CZERWONE, POWIEKI NABRZMIAŁE

Nie wiem nawet jak podziękować za szczęście, jakiego doznałem: złam u dręczoną, zrozpaczoną, z jatrzącymi ranami po całym ciele, czerwonymi plamami na twarzy z powiekami i oczyma zawsze nabrzmiało i rozjąłem; wstydziałem się nawet pokazywać mojem przyjaciółkom.

Dowiedziałem się o wielkich triumfach „Galene galu“, te o błogosławionego lekarstwa, zaczęłam go używać i zaraz podczu używania pierwszej flaszki zaczęłam polepszenie, a po ukończeniu drugiej zostałam zupełnie wyleczoną. „Galene galu“ zaważę za zdrowie i wdzięczę Pelotas — Rio Grande do Sul () Etelv. da Silveira (firma legalizowana)

Unikać zjawienia się na twarzy pryszczków, ran jatrzących się, czerwonych plam, które taki wstręty wywołują. Używać „Galene galu“, a nigdy nie będziecie potrzebować się wstyżyć. Jest zupełnie nieszkodliwy i tak przyjemny w smaku, że nawet dzieci chętnie go przyjmują.

Nr. 5. P.

Szakier

15 km od Kurytyby, z pięknym domem mieszkalnym, wielkimi zabudowaniami, liźnymi drzewami owocowymi, bytłem koni, i td. Z powodu choroby korzystnie do sprzedania. Wiadomości udzieli: Mateus Madro wicz. Kurytyba, ul. Silva Jardim 140 albo Franc. Aug. Weinske, Affonso Penna.

FABRYKA ZWIERCIADEŁ SALAMA OGUELMANN

Kurytyba, Ulica 24 de Maio N. 32

Zwierzciadła z kryształu, półkryształu i zwyczajnego szkła zawsze na składzie. Wielki zapas rozmaitych szkieł do okien wystawowych, szaf samochodów i t. p. Stare zwierzciadła obkłada się na nowo. Niskie ceny.

Francuskie kompanje okrętowe CHARGEURS REUNIS & SUD ATLANTIQUE

Luksusowa obsługa portów europejskich (5 odjazdów miesięcznie)

Sprzedaj biletów bezpośrednio do Polski

(do Warszawy, Krakowa, Lwowa, Tarnopola, Brzeźcia it.d.)

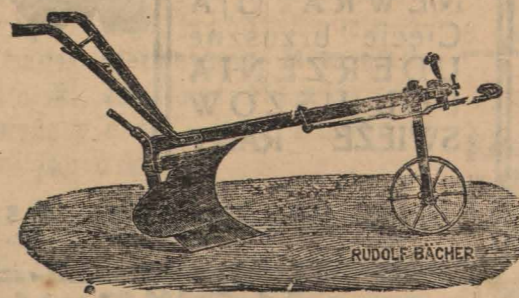
Sprzedaj biletów ze wszystkich miast w Polsce

(tak zwanych biletów chmada)

o informacje prosimy zwracać się w języku polskim lub portugalsku

Przedstawiciela kompanji
p. Theophilo G. Vidal
60 rua Sao Francisco, Curityba
PODAGENCI:

Paraguassu: Franc. Pasternak Iraty: Ludwik Hawryluk
S. Mathaus: Ks. Fr. Zdziebło Prudentopolis: Jan Sklenicz
Fluviopolis: J. Zawadzki e Cia P. Grossa: Wład. Bukowski
Rio Claro: Władysław Kasprzak Marechal Mallet: Głuszczyński

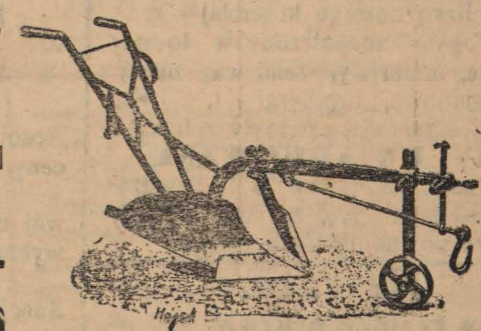
GOSPODARZE!

Kupujcie Wasze maszyny i narzędzia rolnicze w domu, który się specjalnie tym zajmuje i który sprzedaje pierwszorzędne gatunki po cenach przystępnych! Wielki wybór części składowych.

Ażby nie tracić pieniędzy i czasu, udawajcie się wprost do domu handlowego

CASA HACKRADT

Kurytyba, Rua 15 de Novembro, 96, Caixa p. 425

Wapno pożywne „Cura“.

W Brazylii jest pokarm bardzo ubogi w składniki soli wapiennych. Wobec tego zwierzęta, szczególnie domowe, źle się chowają i rozwijają. Gdy się da zwierzętom potrzebne sole wapienne, to już po krótkim czasie spostrzedz można u nich powiększenie apetytu i doskonały rozrost ciała. Zarowie ich staje się lepszym, a przy regularnem dodawaniu do paszy soli wapiennych także rozwój kości ich jest przyspieszony. U młodych zwierząt zauważyć można wielką różnicę między temi, które są karmione solami wapiennymi a zwierzętami, które tych soli nie otrzymują. Doświadczycz tego można na zwierzynie każdego rodzaju. Właściciel koni wysiłogowych osiągnąć może lepsze rezultaty, jeżeli swoim koniom już od młodych lat dodawać będzie do paszy wapiennych soli. To samo stosuje się do sprzedawców mleka jak i wogóle do każdego gospodarza i hodowcy bydła, który chca mieć jak największe korzyści z swego bydła. Nawet niedoświadczony człowiek może się w krótkim czasie przekonać o wartości tych podstawowych substancji.

Mając tak doskonale i dobrze preparowane wapno pożywne, jakim jest „Cura“ łatwo jest wychować silne i zdrowe zwierzęta. Preparat ten wytwarzany jest w Blumenau, w Laboratorjum chemicznym „Cura“. Fabryka ta gwarantuje, że do wyrobu nie używa żadnych szkodliwych domieszek, jak np. arsenik, który można często znaleźć w preparatach tego rodzaju. Marka „Cura“ gwarantuje pod każdym względem swą czystość i pewność. Po licznych doświadczeniach i próbach mogą ten doskonały i tani środek każdemu polecić. Lucho Schuhmacher, Weterynarz

Jedyn e zastępstwo: Agenel Santa Cruz, Curityba, Rua Barão do Rio Branco, 542 — (30). Próbk i każdego czasu za darmo do nabycia

Gierpiałá okrutnie

Z Bagé piszą do Głównego składu w Pelotas Bagé, 14 kwietnia 1922 — P. Eduardo C. Sequeira w Pelotas.

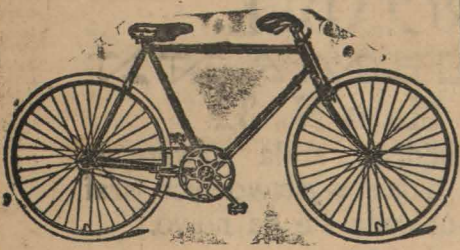
Panskiego Peitoraln de Augla Pelotense używała z dobroczynnym skutkiem, za poradą mego przyjaciela, jedna z moich córeczek, która od trzech lat cierpiałá okrutnie na uporczywy kaszel. Dział jestem szczęśliwy widząc moją córeczká radykalnie wyleczoną.

Wystawiam to świadectwo, na dowód mego uznania, z którego może Pan zrobić użytek, jaki za stosowny uzna.

Hagolino Bollivar

Potwierdzam to świadectwo. Dr. E. L. Ferroira de Araujo (firma legalizowana)

Pozwolenie Nr. 511 z 26 marca 1906
Skład główny: DRUGARIA SEQUEIRA — PELOTAS
Do nabycia w następujących drogerjach. W Kurytybie: Drogerja Sissel Eitel, Minerva, Andre de Barros etc, w Florianopolis: Hoepke Irmao, Raulino Horn, Rodolpho Pinto da Luz, Jose Christovam de Oliveira, w Joinville: Henrique Jordan, etc, w Paranaagua: Alberto Voiga Cia etc.

CASA INDIAN

Poszukajcie „Prosdocimo” w Casa Indian jeżeli chcecie nabyć dobry rower...

Ziemia Kawowa

Prawdziwa terra apurada Kolonizuje się ziemię pod plantacje kawy...

Stacji Japyra

Linha Thomazina - Parana w cenie 400\$000 za akier. Nabywca może kupić ziemię w dwóch ratach...

Antoni Dorabiak PALMEIRA - PARANA ADWOKACI

Dr. Francisco R. de Azevedo Macedo Dr. JAMES PORTUGAL MACEDO, Dr. JAN GRABSKI

DR. CARLOS HELLER Praktykował w hamburskich, wiedeńskich i paryskich szpitalach.

STANISŁAW PRZEMOPIAK Dom Handlowy „PORTAO” pod numerem 171

Na raty. 2 tysiące akirów. Sprzedajemy ziemię na kolonii Cerado das Cinzas...

Porady lekarskie darmo Każda osoba może otrzymać wskazówki do leczenia swej choroby...

Dobroć proszku do pieczenia „TELL” jest stale udowodniany

Dla pań znajdujących się w poważnym stanie

Sumienny czyn pewnego uzdolnionego i kompetentnego lekarza Wybitny i szanowany lekarz Dr. Wiktor Russomano...

Pierwszą przyczyną tej ciężkiej jest syfilis. Ta choroba, jeżeli nie powoduje w trzecim lub czwartym miesiącu poronienia...

Panie znajdujące się w stanie poważnym powinny w czasie ciąży zażywać czyszczący krew „Galenoal”...

Mówi jeszcze Dr. Wiktor Russomano: „Poświadczam, że w mojej klinice otrzymałem skuteczne wyniki przez zapisywanie chorym znakomitego preparatu „Galenoal”...

„GALENOAL” znajduje się we wszystkich aptekach i drogeriach w Brazylii i republikach południowo-amerykańskich.

Zatwierdzony przez D. N. S. P. Nr. 212 z 2-10-1917

Jeżeli już nic nie pomogło!

Pomoże „Cudowna Maść” - Springera poleciona przez najlepszych lekarzy na ropne rany, liszaje, spękającą skórę...

Zastępca w Pelotas: Leopold Heidrich - rna General Ozorio 878

Zastępca w Kurytyba: Drogerja „Minerwa” i filje w Joinville i Ponta Grossa

Eduardo Springer - Novo Hamburgo - Rio Gr. do Sul

BÓL W PIERSI REUMATYZM BÓL ZĘBÓW NEURALGJA

BALSAM Santa Helena

Do nabycia we wszystkich aptekach

NOWE KOLONJE

przy stacji Perdizes (dawniej Rio das Pedras) linha kolejowa Sao Paulo-Rio Grande

- 1) Gwarantowana, pewna ziemia, bezpośrednio złączona ze stacją i koleją. Absolutnie pewne tytuły własności otrzymania...

NIEZALEŻNY „KURJER POLSKI” w Argentynie

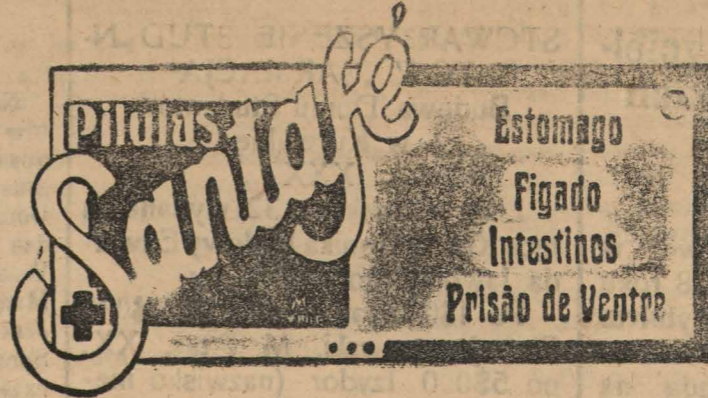
Pismo tygodniowe, krytyczno społeczno-apolityczne. Prenumerata roczna: 7 pesów argentyńskich.

Adres: Buenos Aires c. San Martin 615, lub Casilla de Correo 1926

ELEGANCKIE, MOCNE I TANIE OBUWIE W NAJWIĘKSZYM WYBORZE OTRZYMA SIĘ TYLKO W CASA CLOO

KURYTYBA - ul. Jose Bonifacio 12

Jedyni zastępcy F. DA SILVA NEVES & CIA Rua Buenos Ayres 273 RIO DE JANEIRO

SZEWIECTWO „CENTRAL”

polecza w wielkim wyborze - obuwi. - doskonale i mocno zrobione dla panów, pań i dzieci po cenach jaknajniższych.

MIGUEL SIMAO ATAB

Kurytyba - Travessa Zacharias N. 1 blisko polskiego składu nasion p. Nikodema.

DO KOLONJI POLSKIEJ!

Stosunki Handlowo Bankowe między Polską a Brazylią. - Przesyłkę pieniędzy uskutecznią się najlepiej przez

Bank Francusko - Włoski

Rua 15 de Novembro - Róg 1 de Março - Curitiba Parana

Przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko Bank francusko-Włoski, podejmuje się dostarczać kupcom informacji, otwiera kredyty...

Bank Francusko - Włoski złatwia sprawy pewnym i szybkim sposobem, złatwia kupna i sprzedaże, przechowuje i zarządza papierami...

Filje, Agencje i korespondenci tego Banku są rozsiani po całym świecie.

»A Propagandista« - 1959

CASA FAVORITA

R. Hatschbach Irmão & Cia. Kurytyba - Caixa postal 2 - Central: Rua Riachuelo Nr. 50

Filja: Rua Dr. Muricy Nr. 97

Obuwia marki „Favorita”

są niedoścignione w trwałości i stylu.

APTEKA TELL DROGERJA

SIGEL, ETZEL E CIA. KURYTYBA - ULICA 15 DE NOVEMBRO 98 Pod kierownictwem aptekarza K. Kleemanna.

- Fermento TELL Najlepszy środek do robienia ciasta i pieczywa różnego rodzaju.

REUMATOLIN

Bardzo dobry środek na reumatyzm, na wzmocnienie nerwów, na ból zębów i wogóle wszystkie bóle w kościach i w mięśniach...

RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PĘDKO SUMIENNIE I TANIO

Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne Mówi się po polsku

BRONCHITINA „CHAVES” O VERDADEIRO ESPECIFICO DAS TOSSSES

Fragmenty z sąsiedniej strony: Wiedoma, V ZAGADKOWY, POLICJA W...

Wiadomości ze świata

Włochy

ZAGADKOWY ZAMACH NA GENERALNEGO SEKRETA ZA KONU JEZUITÓW W RZYMIE

Policja włoska nie przestaje czytać rozpaczliwych wysiłków dla wykrycia zagadkowego zamachu, którego ofiarą padł przed kilku tygodniami padre Tacco Ventura

Podczas kilku dni po dniu w sekretaracie Ventura zjawiali się jakis niemłody już jegomość, przyzwyczajony ubrany i robiący wrażenie przybyłego z prowincji interesanta

W jakich warunkach dokonano zamachu? Podczas kilku dni po dniu w sekretaracie Ventura zjawiali się jakis niemłody już jegomość, przyzwyczajony ubrany i robiący wrażenie przybyłego z prowincji interesanta

Ależ wystarczy mi najzupełniej pięć minut — oświadczył mu uradowany potent i udał się do gabinetu Ventury

Istotnie przed upływem pięciu minut, nieznanomy osiwił gabinet sekretarza zakonu i nie spiesząc się, powoli ubrał się, i wyszedł na ulicę

za nieznanym nie dał oczywiście żadnych wyników. Rano, zadana Venturze okazała się jednak mniej groźna, aniżeli przypuszczano z początku

W ciągu następujących dni dokonano szeregu aresztowań, które jednak w niczem nie przyczyniły się do wyjaśnienia tamtejszego napadu

W szeregu demystów, które krążyła na temat pobudek zamachu znajdując się następujący, sięgający do źródeł obecnej sytuacji politycznej Włoch

Padre Tacco Ventura jest nie tylko wybitnym teologiem, ale również politycznym działaczem o dość duży wpływ w Ciesząc się wyjątkowym wpływem w sferach watykańskich Ventura w ostatnich latach usilnie pracował nad zbliżeniem się Watykanu z Kwirinalem

W radykalnych sferach włoskich osobiwość ta była dobrze znana i powszechnie przypuszczano, iż jedynie dzięki wpływowi Ventury Mussolini rozpoczął energiczną walkę zwalczania masonerii włoskiej

Jak wiadomo, akcja Mussoliniego skierowała się całkowitym rozgromieniem łóż masonskich we Włoszech, osadzeniem generała Cappello, sekretarza włoskiego wonomularstwa, a wielki Mistrz Dominico Torrigiani został nawet wy

ślady na małą wulkaniczną wyspę w pobliżu Sycylii za rzekomą organizację z machu na życie Mussoliniego, skąd na łódce rybackiej udało mi się zbiec do brzegów lazuruwego wybrzeża Francji

Demysty — domysłami, a sprawy nie udało się ująć dotychczas

Wiadomości z Polski

ODRZUCENIE PRZEDŁOŻEŃ PODATKOWYCH W SEJMIE

Dnia 24 maja br. zaszło w Sejmie rzadki w dziejach parlamentarnych wypadek odrzucenia zaraz w pierwszym czytaniu przedłożeń rządowych i nie odesłania ich do komisji

Tego dnia posiedzenie Sejmu nie wyczerpało jeszcze debaty nad przedłożeniami rządu o podatku budynkowym i gruntowym

Wniosek posła Smoły domagał się odrzucenia obu przedłożeń rządowych. Przedłożenie o podatku budynkowym odrzucono 101 głosami przeciwko 149 głosom

Przeciwko wnioskowi Smoły, a więc za odesłaniem do komisji co nie przesądzało bynajmniej dalszego stanowiska wobec przedłożeń rządowych, głosowali: Z. L. N. Ch. D., »Jedynka« i żydzi

Po głosowaniu marsz. Dączyński, zamiast przystąpić do dalszych punktów porządku dziennego, przerwał posiedzenie, wyznaczając następne na 29 maja a na porządku dziennym znajduje się pierwsze czytanie przedłożenia o podatku majątkowym i drugie czytanie przedłożenia o podatku dohodowym

Porazka rządu jest tu nader widoczna. Rząd ponosi teraz konsekwencje za złą taktykę wyborczą. Minister Czechowicz odbył dłuższą konferencję z wicepremierem Godzińskim, a o godz. 21 zebrano się Rada Ministrów

ORDER DLA MARSZAŁKA. Depesze otrzymane z Japonji donoszą, że rząd japoński postanowił nadać pierwszemu Marszałkowi Polski, Józefowi Piłsudskiemu najwyższy order, jaki istnieje w armji japońskiej

ZBROSZ DOCHODÓW POLSKI. Za pierwszą dekadę maja podatki i zyski z monopolów przyniosły Polsce 26,000,000 złotych

Ziemie do sprzedania

sa w miejscowościach Baracão i Santo Antonio na granicy Argentyny, w stanie Parana, dla kolonizacji, po cenach bardzo tanich

O nabyciu ich traktować należy z p. Jaymora Ross, Caixa postal 829 - Kurtyba - Parana - Brasil

Ważne wyłączenie

Panie aptekarku Gonçalves! Proszę, aby Panu podziękować za niezwykłą zaledwie jednego pudełka, nie ma pieniędzy, aby ją zapłacić

Minerva. Kiedy inne środki zawiodły, ta maść pomaga doskonale przy zapaleniach, wrzodach, okaleczeniach i oparzeniach

DUCH PUSZCZY

Opowiadanie z amerykańskich boów WEDLU DUCHA BIRDA Opracował W. L. Anacy

Podczas gdy Roland namyślał się nad propozycją Brucego, naraz p. z ciekawością, otaczającym osadę

— Do bron! — zawołał gromkim głosem pułkownik — osłodać konie, nabij broń, musimy co koni wyskoczyć

Wzrok do przodu, przed siebie, nie myśląc o sobie, nie myśląc o sobie, nie myśląc o sobie

Wszakże go karawana obrzala swoim wodzem, a teraz właśnie, gdy rzeczywiście niebezpieczeństwo zagrażało jej, dowódca powinien był znajdować się na czeluści

— Zegnaj cię, pułkowniku — rzekł Roland śmiejąc się ręką Brucego — żaluję serdecznie, iż nie mogę walczyć pod twoim dowództwem

— Nie trosz się o to bynajmniej, pułkowniku; konwoju nie potrzeba mi wcale, radym mieć przewodnika, któryby mię nieco przeprowadził i wskazał drogę

— Jednakoż gdybyśmy się zbłąkali — zauważył Roland — czułbyś się niezadowolonym człowiekiem tak ci wiele

pułkowniku, że mi przewodnika odstawiasz? — Zresztą dam ci go. — Bobiel — zawołał Bruce na jednego z konnych

W kilka minut potem jedzący zniknęli w oddaleniu, a w osadzie na nowo zapanowała cisza

ROZDZIAŁ IV. Wisielec

Po burzliwym ranku nastąpiło bardzo pogodne popołudnie. Słońce jasnymi promieniami przedzierało się przez konary drzew, rosnących wokoło drogi

jakoby jeden nieprzebrany mur po obydwóch stronach drogi. Z drzew na drzewo, z gałęzi na gałęź, zwisały się olbrzymie liany

Droga, zważająca się od niejakiego czasu coraz bardziej, zmieniła się wreszcie w ścieżkę, której kierunek oznaczały tylko nacięcia, parobione siekierą w pniach drzewnych

Po burzliwym ranku nastąpiło bardzo pogodne popołudnie. Słońce jasnymi promieniami przedzierało się przez konary drzew, rosnących wokoło drogi

Przedniego dnia, kiedy Roland zajął się swoją podróżą, był tak bujny i łasiem, że promienie słońca nie zdążyły się przedrzeć przez nie

Nie róbcie doświadczeń

Tylko słuchajcie moich rad „federal” jest lekarstwem niezawodnym

szczęśliwie pannę Forester na długi stronę. Gdy stanęła na suchym gruncie, Roland, oburzony na przewodnika, zawetował gniewnie

— Mój pnie! mniamałem, że o Kentucky, podobnie jak w całym świecie uczyniłszyśmy, mężczyźni bywają grzesznymi

— Kapitanie, nie jestem ani złow, ani nieuczynny człowiekiem. Jesteś o brawnie weszła siostra niechaj się cieszy, ale nie dźwię się możliwości

Bozmałości.

TRAGEDJA ŁODZI PODWODNEJ.

Najpotężniejszą dźwignią rozwoju narodu jest heroizm jednostek. Stanowi on bezcenny kapitał, z którego czerpią energią przyszłe pokolenia.

Kiedy po wielkich manewrach floty japońskiej powróciła do portów ojczyzny, zauważono brak pewnej łodzi podwodnej, która była pod komendą jednego z najlepszych oficerów marynarki.

Skoro do jej wnętrza weszli członkowie specjalnej komisji, aby zbadać przyczynę katastrofy, ujrzeli dowody imponującego bohaterstwa i ponurej tragedji, która się tam rozegrała.

W wieży komendanta znaleziono trupa dowódcy łodzi podwodnej. W kuroczkowo zacienionych palcach trzymał kilka napisanych kartek. Był to ostatni jego raport.

W obliczu najtragiczniejszej śmierci, kiedy woda sięgała mu już do pasa a gazy zatrzymywały płuca, bohatercki oficer nie stracił zimnej krwi i napisał swym przełożonym ostatni swój raport, w którym nie tylko wyjaśnił przyczynę katastrofy, ale zarazem prosił mikada by zapomniał się sierotami po jego karzących podwodnych.

z najbardziej wstrząsających dokumentów i stanowił bądzie niezawodnie świętość narodu japońskiego.

W skrócie raport ten brzmi jak następuje:

„Paniowa nie wiem — pisze bohatercki komendant — jak mam usprawiedliwić siebie i swych ludzi z zarzutu zatopienia tej łodzi podwodnej, dlatego oświadczam tylko, że wszyscy na tym statku wypełniliśmy swój obowiązek aż do ostatniego tchnienia. Mogę powiedzieć, że my tutaj mniej boimy się konania, które rozpocznie się za chwilę aniżeli tego, żeby z katastrofy naszej nie wyszło fałszywych wniosków o wartości łodzi podwodnych, jako broni wojennej.

Katastrofa nasza nastąpiła w chwili, kiedy zbyt zapędziliśmy się pod wodę. Gdyśmy chcieli zamknąć komory zauważyliśmy, że jeden z łańcuchów był przerwany. Było już za późno, aby myśleć o ratunku. Część statku zalewała już woda.

W krótko potem zaczęliśmy już odczuwać brak powietrza i gromadzić się trujące gazy. Statek opaść zupełnie na dno morskie.

Podwładni moi zachowali stalową spokój. Na rozkaz mój rzucili się do pompy ręcznej i do naprawienia maszyny elektrycznych.

Wszystko to piszę w głównej wieży o godz. 11 min. 45 rano. Woda wdziera się zewsząd podnosi się z nadzwyczajną szybkością, sięga mi już do pasa. Ubrania mamy przemoknięte i ogarnia nas przejmująca zimno.

Powiedziałem swym ludziom że w każdym położeniu należy okazać męstwo i zimną krew. Wyda-

nie to nieprawdopodobne, ale moi ludzie wykonywali moje wskazówki bezwzględnie zachowując ścisłą dyscyplinę nawet na kilka minut przed śmiercią.

Pompa ucichła. — Zaprzeszono już wysiłków, które nie przdadzą się na nic. Nadchodzi nieunikniony koniec. Moi ludzie spełnili swój obowiązek i to napełnia mię dumą i zadowoleniem! Mój testament znajdziecie w szufladzie mego biurka w K. 5-aki. Przebaczyć, że wracam do treści raportu sprawy prywatnej.

Teraz przwalam sobie przepelniony uczuciem poddać was skierować prośbą do mego Cesarza. Ohciskałbym, ażeby sieroty po mych podwładnych nie cierpiały nigdy niedostatku To wszystko. To jest jedyna troska, która mnie teraz gnębi.

Proszę pożegnać odemnie następujące osoby — niech będzie mi przebaczone, że nie wymieniam ich według rangi — ministra Saito, wiceadmiralów: Seimamura, Fudgin i Karasimi, kontradmirała Kawa i admirałów Vamascita i Navita.

Ćwiczenia atmosferyczne wzrasta nieustannie. Zupełnie już nie słyszę i mam wrażenie, że popełkały mi w uszach bębni.

Pożegnajcie również kapitanów Ogura, Ide, Matschimura... Teraz jest godz. 12 min. 30 rano Zaledwie już mogę oddychać. Jestem już nawpół zatruty... Żegnaj mi przyjacielu kapitanie Nakano, czuję, że tracę przytomność. 12 40.

Japoński kapitan bohater wydał o godz. 12 40 rano ostatnie swe tchnienie. Zginął wraz z całą swą heroiczną załogą. Naród japoński chce mu wystawić pomnik, by uczcić bohatera, który nawet w obliczu śmierci nie cofnął się przed spełnieniem swego obowiązku.

SKONFUNDOWANY ADWOKAT. Paryż ma codziennie zbyt wiele sensacji, aby zajmować się różnymi sprawami, rozważanymi przez sądy stoleczne. Jeżeli więc wopom-

niał o banalnym procesie cywilnym, to musiało zajść podczas niego coś niezwykle humorystycznego i tyżącego się osób powszechnie znanych. A rzecz tak się miała:

Adwokatowi, będącemu, nawiąsem mówić, jednym z najświetniejszych obrońców paryskich, zależało na tem, aby zachwiać wiarę sądu w prawdziwość świadków strocy przeciwnej; Zwrócił się więc ironicznie do świadka, składającego właśnie zeznanie, zapytaniem, czy nigdy nie siedział w więzieniu.

— Owszem! — odparł świadek szczerze. Adwokat zwrócił się wobec tego z miną triumfująca do sędziego zapytaniem, czy można polegać na zeznaniach świadka, który tak cynicznie przyznaje się do tego, że miał już zatarg z prawem i siedział za kratami?

— Jestem jednakiem zmuszony pełne temperamentu i wybuchy prze mówienie pana adwokata nieco sprostować. Wprawdzie siedziałem istotnie w więzieniu, ale nie jako więzień, lecz jako z zawodu malarz pokojowy. A mianowicie, zarząd więzienia polecił mi wymalować na świeżo ściany celi, w której osadzono właśnie także świdoka i byłego ministra. Caillaux!

— Skonfundowany obrońca zapomniał języka w gębie, a Paryż miał chwilę rozrywki jego kosztem. »ZONA LOTA« — ZJEDZONA. Jak opowiada Pismo św., gdy Jehowa postanowił zniszczyć ogniem

miasta grzeszne Sodomy i Gomorri, oszczędził cnotliwego Lota i kazał mu opuścić z rodziną Sodomę. Żona jednak Lota, nie mogąc oprzeć się ciekawości spojrzenia na burzone przez ogień niebieskie miasto, odwróciła się, pomimo ostrzeżeń małżonka, za co przeobraził ją Pan w słup soli.

I dotychczas jeszcze przewodnicy pokazują turystom, zwiedzającym wybrzeże morza Martwego, wielki głaz, zawierający znaczną ilość soli, mający wyraźne zarysowane kształty ludzkie.

— Powstanie tego głazu usiłują niektórzy wyjaśnić w ten sposób, że podczas wybuchu wulkanicznego, który zniszczył Sodomę i Gomerę, ociągającą się, ciekawa małżonka Lota, załana przez wybuch z ziemi gęstego szlamu, przesyconego solą, której twardej, szybko, przybrał kształty niewiasty, którą ogarała.

Bądź co bądź jednak ów głaz soli, zwany »żoną Lota«, przetrwał dotychczas i trwa przy miejscu, gdyby nie przemysł nowoczesny, który zabrał się do wyzyskania bogatych pokładów soli w okolicach morza Martwego. Wielkiemu towarzystwu angielskiemu, które otrzymało koncesję na wyzyskanie tych pokładów, »żona Lota« stanęła na drodze, nie mówiąc już o tem, że zawarta w obrzonym tym głazie sól przedstawiła wartość poważną.

Postać więc »żony Lota«, która tyle wieków przetrwała, stanowiąc jedną z osobliwości ziemi biblijnej, zamieni się niebawem w sól kuchenną.

Kolonja „Santa Barbara“

5500 lotów po 10 alkierów. Położenie: Na lewym brzegu rzeki Iguaçu, w niedalekiej odległości od stacyj kolejowych Porto União i União da Victoria. Doskonała droga automobilowa: Porto-Victoria-Mangueirinha. Ceny: 1 lot 10-cio alkierowy od 1'700\$000 do 2'500\$000. Ziemie do uprawy — lasy pinjorowe — herwale. Informacja: Biuro «Empresa Colonizadora S. Barbara União da Victoria — rua Visconde de Naca 38

wodnik. Nie myślę cię jednak zatrzymać. Jeżeli uwierzysz, że bez niezbędnego nam możemy dojechać do golego biou, tedy opuść nas i pospiesz na pomoc swoim braciom (Ciąg dalszy nastąpi)

ASTMA Lekarstwo Royngate dla radykalnego leczenia astmy, influenzy, kataru, kaszlu gwałtownego, duszności i t. p. jest medykamentem wielkiej wartości, spreparowanym wyłącznie z roślin.

Jest płynem, którego używa się 30 kropli w wodzie ocukrzanej — rano — w południe — i na wieczór.

Zobaczcie świadectwa znajdujące się przy flasce. Do wiadomości: Cena pudełka 12\$000 — pocztą — polecone 15\$000. Zamówienia skierować należy do J. do Carvalho, głównego agenta w Rio de Janeiro — Caixa postal 1724

Kilka lotów dobrej ziemi do sadzenia 14 do 16 km. od Kurytyby do sprzedania. Korzystne warunki płatności. Bliższych informacji udziela Emilio Lottich, Fazenda B. Queluba, Correio Tamandere E. F. N. P. — Parana

ZA DARMO Wszelkim, który cierpi na choroby płuc jak bronchit, astmę, ucisk w karku, chroniczny, katar, grypa lub osłabienie płuc udzielam za darmo lekartwa, która ich wyleczy w kilku dniach. Nadesłajcie swój adres do Marji G. de Andrade, Travessa do Quartel 9, São Paulo (Cidade)

MAGNESIA FLUIDA DE MURRAY AINCOMPARAVEL

Mapy Parany Format 50X70 ctm W 7-miu barwach Tylko 2,000 Kto kupi 10 sztuk, otrzyma 2 mapy za darmo! (Taka sama Mapa kosztuje w karniach 6\$000). Wysyła „Gazeta Polska“ — Kurytyba Caixa postal B.

Przedsiębiorstwo Kinematograficzne J. Muzillo & Filhos. Czwartek — 5 lipca w REPUBLICIE I AMERYCE Miguel Strogoff. Cudowna Superprodukcja w 12 wspaniałych częściach, ułożona na podstawie sławnego romanu Juljusza Wernego — z artystą Iwanem Mużoskinem w roli popisowej. Program Serrador. Sobota — w Republice O Novo Rico (Nowy bogactwo) Superprodukcja wytwórni „Metro Goldwyn“ z artystami Renee Adoree i Lwem Gody. Niedziela w Republice i Ameryce O PIRATA (Korsarz) Program Serrador z artystami Doroty Gish, Leonem Errotem i Nitą Maldii.

Acosmalte. Naczynia z żelaza, lane, emaljowane wewnątrz na szarol. Są to jedyne naczynia, które opierają się niszczącej sile ognia nawet przy smażeniu potraw. Uwaga: Nie rozbijają się, nie pękają, ani nie kruszą się emalja. Przy gotowaniu nie przywala się ryż ani inne potrawy. Naczynia te lane z żelaza, emaljowane są z tego powodu godne polecenia, że są ekonomiczne, trwałe i higieniczne. — Specjalne korzyści z użycia naszych garnków: Rędko się ogrzewają, odporne na ogień sadają się też dla kolonii, bo są bardzo tanie i trwałe jak jakiekolwiek inne.

Najlepszy przyjaciel rolnika! Preparaty Bayera do uprawy ziemi: a) dla immunizacji i użyźniania nasion b) dla kultury rolniczej i ogrodniczej c) dla uprawy wina. Udziela informacje i przyjmuje zamówienia Casa Hackrad, Kurytyba, Rua 15 de Novembro Nr. 96, Caixa postal 420